

Főszerkesztő
és ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali tör-
vényesek bej. sz. 83.
(Dos. No. 334/1938).
Alapította:
**Dr. VUCHETICH
ENDRE**
és **DR. VARNAY
ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség Lapja

Politikai vonatkozásban az Olaszországgal kapcsolatos kérdések és a harmas, angol-amerikai-orosz külügyminiszeri találkozó előkészítése körül csoportosíthatók az újabb jelentések. A balkáni helyzet természetesen változatlanul az érdeklődés előterében áll.

Olaszország

Az olasz megszállás alatt volt területek sorsával foglalkozó jelentések a többi között megállapítják, hogy Franciaország délkeleti részében, az 1940 óta olasz kézen volt Menton városában ismét bevezették a francia közigazgatást. Az erről szóló közlemény a vichy kormány hivatalos lapjában is megjelent. Nemzetközi politikai körök nagy érdeklődéssel fordultak e tény felé, tekintve, hogy Berlin a legyőzött Franciaországot juttatta vissza oly területre, mely Németország volt szövetségese, Itália ellenőrzése alatt állt eddig.

A Mussolini-kormány, mint a jelentésekből kiderül, belpolitikai természetű kérdésekkel van elfoglalva. Pavolini bejelentette a Badoglio-rendszer hűvelnek szigorú megbüntetését. Más jelentések arról számolnak be, hogy a fasiszta köztársasági kormány nagy erőfeszítéseket tesz a közellátás biztosítására. Arról is érkeztek értesülések, hogy a Mussolini-kormány teljes mértékben támogatja az itáliai német főparancsnokságnak azt a felhívását, mely munkaszolgálatra hívja az olaszokat. A fasiszta sajtó is ismerte ezt a német felhívást, mely azzal a megállapítással végződött, hogy „akik nincsenek a német birodalommal, azok a birodalom ellen vannak.”

Róma

Roosevelt elnök a legújabb washingtoni sajtótervezésén közölte, hogy a szövetségesek legközelebbi célja: Róma. Az elnök hangsúlyozta, hogy mindezt elkövetni annak érdekében, hogy az örök városban ne kerüljön sor utcai harcokra s a Vatikánvárost megkíméljék a pusztításoktól. Mint emlékeztetés, az amerikai katolikus egyház egyik kiemelt személyisége, Spellman newyorki érsek a napokban szintén kifejezte azt a reményét, hogy Rómát megkímélik a pusztítástól: „Az Isten és az egyház ellenségei romokban szeretnék látni Rómát, de én meg vagyok győződve arról, — mondotta az érsek — hogy elkerülhetjük ezt a katasztrófát, amely végzetes lenne a világ békéjére”.

A háromhatalmi értekezlet

A harmas külügyminiszeri értekezlet színhelyét illetően a vita az angolszások és a Szovjet között, ugy látszik, ideiglenesen elcsendesedett. Amerikai hírforrás szerint Roosevelt elnök javírtalanul hozzá az angolszás javaslatához, mely szerint a külügyminiszerek Londonban találkoznak. Sztalin, személyes válaszában, udvariasan bár, de határozottan kitarított Moszkva mellett, azzal az indoklással, hogy feleletleketi a hadművelet irányítása, Molotov külügyi népbiztosnak kezor kell öt helyettesíteni s ezért Molotov nem hagyhatja el a szovjet fővárosát. Londonban ilyenformán most már biztosra veszik, hogy a találkozóra Moszkvában kerül sor. A Tím es című angol lap — mint a Rador stockholmi jelentése közli — bizonyos mértékben előnyösnek tartja a moszkvai megoldást, mert „Molotovnak módjában áll majd, hogy áll-

Titkos ülésen foglalkozik az Egyesült Államok szenátusa a háborús helyzettel és a békefeltételek kérdésével

Berlin ismétellen felhívja a figyelmet Moszkva balkáni politikai erőfeszítéseire — Péter jugoszláv király a Szovjettel való kapcsolatokról nyilatkozott Kairóban — Roosevelt fogadta az új washingtoni orosz nagykövetet

Német buvárnaszádok több angolszás hajót elsüllyesztettek a Földközi-tengeren

landóan érintkezessék Sztalinnal.“ A tárgyalások tehát a miatt nem húzódnak el, hogy Molotov csak körülményes uton kérhet Sztalintól utasításokat.

A Szovjet és a Balkán

Berlinben az angolszás-szovjet viszonyt főleg a balkáni kérdésre való tekintettel tartják napirenden az utóbbi időben. Tudvalevő, hogy német megítélés szerint a külsőállónak mondott harmas, angol-amerikai-orosz külügyminiszeri értekezlet egyik célja éppen a balkáni szovjet célok tisztázása lenne. Tény, hogy Szovjet részről valóban állandóan hangsúlyozzák Moszkva balkáni érdekeit s az emigráns balkáni kormányokat már több ízben felszólították arra, hogy brit területekről tegyék át szovjet területre székhelyüket. A Rador berlini tudósítója például rámutat arra, hogy Péter jugoszláv király és kormánya Kairóba való érkezésével egyidejűleg a Szovjet megbízottja, Dimitrov is Egyiptom fővárosába érkezett. Ebből a tényből, a Daily Mail című

angol lap hasonló értelmű megjegyzéseire hivatkozva, Berlinben azt a következtetést vonják le, hogy Moszkva új székhelyén is szemmel tartja a jugoszláv emigráns kormány tevékenységét.

A Daily Mail úgy tudja, hogy Péter jugoszláv királynak és kormányának, Londonból való elutazásuk előtt, illetékes brit helyen azt tanácsolták, törekedjenek a szovjet-jugoszláv kapcsolatok megjavítására, mert „politikai vonatkozásban” a jövőben már nem támaszkodhatnak oly mértékben Angliára, mint eddig. Ez a beállítása a helyzetnek egyezik az ismert német felfogással: Berlinben régóta hangoztatják, hogy az angolszások kénytelenek Moszkvának átadni az elsőbbséget a balkáni térségben. A Daily Mail, bár bizonyos befolyásos londoni körök hangadója, természetesen nem tekinthető a hivatalos brit álláspont képviselőjének. Churchill vagy Eden erről a kérdéssel egyáltalán nem nyilatkozott, amint hogy a harmas értekezlet előtt nem is nyilatkozhat. A balkáni emigráns kormányok magatartásán is nehéz elga-

zolni. Péter Jugoszláv király ugyan Kairóban első feladatának egy barátságos nyilatkozat megtételét tartotta Moszkva irányában, — a Rador jelentése szerint kijelentette, hogy „Jugoszlávia kapcsolatai mindig szívesek voltak a Szovjettel és még szívesebbek lesznek a jövőben” — nem felejtették el azonban azt a londoni jelentést, mely szerint az emigráns délkelet-európai kormányok arra kérték az angolszás hatalmakat, előzzék meg a Szovjetet a Balkánon. Hasonlóképpen tény, hogy a balkáni partizán-harcokban újabb nagyobb mértékben érdekelték a szovjet-barát irányzatú hívei, — de tény az is, hogy ezek éles ellentétben állanak, sőt — mint Tito és Mihajlović viszálkodása bizonyítja — fegyveresen is megmérkőznek az angolszás hatalmak pártfogását élvező elemekkel. A helyzet tehát ebben a vonatkozásban is bizonytalan. A jövő fejleményeinek alakításán mindenesetre nem csekélyebb erővel fáradozik Moszkva, mint nyugati szövetségesei.

(—r)

Jelentéseink a haroterekről

Kivonták a német erőket Korzika szigetéről

Róma. (Stefani). Október 5-re virradó éjtzaka, az utolsó német csapatok is elhagyták Korzika szigetét és a szárazföldre vonultak. Azok a német alakulatok, amelyeket eddig harcra vetettek, valamennyi nehéz fegyverüket és mindennemű felszerelésüket is magukkal vitték, valamint több száz foglyot is elvitték. A németek a sziget el-

hagyása előtt elpusztították az összes fontos katonai berendezéseket, hidakat, utakat. Ebben sem Badoglio hívei, sem a Giraud vezette alatt álló csapatok nem tudták megakadályozni őket. Az olasz szárazföldi német csapatok a Szardínia és Korzika szigetéről történt elszállítás következtében harci erejükben megerősödtek.

ságát, azonnal szembetűnik a balkáni félsziget politikai és katonai értéke.

Ennek a háborúnak a folyamán a németek politikai vagy katonai beavatkozással eredményesen négy olyan arcvonalat tüntettek el vagy tettek semlegesé, amelyek az euráziai nagy összekötő vonalat — Belgrád—Szófia—Isztambul, — elrekeszthették volna, vagyis 1. a Duna — a Kárpátok — Fekete tenger vonalát, 2. a Susak—Belgrád—Nis—Szófia — Fekete-tenger vonalát, 3. azt az arcvonalat, amely megfelel a behatolási vonalnak balkáni hidként, nyugatról keletre: Valona—Bitolia—Szófia—Fekete tenger, 4. a Korfu és Szaloniki közt lévő vonalat, amely Korfura, Görögország északi hegytömegeire és Szalonikira mint védelmi vonalra támaszkodik — az Orfani-öböl — az Egei tenger partvidéke csaknem a Dardanelláig.

Hatalmas tengeri közlekedési arcvonalat alkot ezen kívül az Adriai-, a Jóni-, a Földközi- és az Egei-tenger, záró vonalat állítva fel Korfu, Kefalonía, Zante, Kréta, Rodosz és a Dardanellák előtt fekvő szigetekből Szaloniki. Athón, Rodosz és Larosz szigetekre támaszkodva.

Knox Dél-Itáliában

London. (Ep.) Knox amerikai haditengerészeti miniszter jelenleg Dél-Olaszországban tartózkodik. Utazását arra használja fel, hogy megbeszéléseket folytasson Eisenhower tábornaggal a szövetségesek főparancsnokával, továbbá Clark tábornokkal és Cunningham tengernaggal. Knox kijelentette, hogy Európában a legnehezebb és legáldozatteljebb harcok még hátra vannak.

Hajóstüllyesztések a Földközi-tengeren

Berlin. (Rador). Német buvárhajók a Földközi-tengeren és az északafrikai partok előtt újabb sikereket értek el. A buvárhajók angolszás hajókárvánokból 7 hajót elsüllyesztettek, összesen 59.000 tonna áruval. Ezenkívül elpusztítottak egy torpedórombolót is.

A 49. napiparancs

București. (Rador). 49-ik számú napiparancs 1943 október 3-ról: Napiparancsban dicsérem meg a Gheorghiu légi tábornok parancsnoksága alatt álló légi hadtestet, azért mert fáradszónak és hősiességével 473 esetben repült az ellenség fölé, 1.433.540 kilogramm bombát dobott le, 204 ízben folytatott légi harcot s 9 saját gép elvesztése mellett 126 ellenséges repülőgépet biztosan, 26-ot pedig való-

színűleg lefűt; dicséret illeti meg kitünő eredménye miatt, továbbá a repülőgépek személyzetének kötelességteljesítő és áldozatos szelleméért, amellyel a fergeteges és kemény légi harcokban viselkedett; végül megdicsérem a román légierő dicsőségéhez és hírnevéhez való hozzájárulása miatt. ANTONESCU tábornagy-államvezető.

GIBRALTÁR ÉS MALTA UJ FŐPARANCSNOKAI

Genf. (Rador). A brit hírszolgálat jelentése szerint az angol admirális közölte, hogy Sir Harold Burrough altengernagyot nevezték ki Gibraltár katonai parancsnokává, Sir Frederick Edward Collins tengernagy helyett. Új katonai parancsnokot kapott Malta szigete is. H. K. Hamilton ellentengernagy személyében.

A Curentul a Balkán katonai értékéről

București. A Curentul című román lap a balkáni helyzettel foglalkozva a többi között ezeket írja: Korfu szigetének elfoglalásával, mint hogy erről a szigetről uralkodni lehet az Adriai- és a Jóni-tenger között lévő Otrantói-szoros felett, a németek ellenkérés alatt tartják az Adriai-tengert, Ro-

dosz szigetének és a Dodekaneszos más szigeteinek elfoglalásával pedig biztosították maguknak az Egei-tenger fölött az ellenőrzés lehetőségét.

Ha figyelembe vesszük a balkáni körzetnek, mint Európa részének a földrajzi adottságait, közlekedési vonalainak a tengeren és a szárazföldön való fontos-

New York Times: „A szövetségesek még tanulhatnak a németektől“

New York. (Europapress). „A szövetségesek még tanulhatnak a németektől“ — írja a New York Times című amerikai lap abban a cikkében, melyben Korfu szigetének és Spalato városának a németek részéről történt elfoglalásáról számolt be. Ezek a német sikerek arról tanuszkodnak, hogy a szövetségesek sajnálatosan késedelmeskednek, amikor valamely előny kihasználásáról van szó, — írja a lap. — Ez a késedelmeskedés az Olaszországgal való tárgyalások, illetően is sok bírálatra adott alkalmat. Nyilvánvaló, hogy a németek gyorsabbak voltak és hamarabb tudnak egy új helyzethez alkalmazkodni, — állapítja meg a New York Times.

CUNNINGHAMOT NEVEZTEK KI A BRIT ADMIRALITÁS ELSŐ LORDJÁVA

Genf. A brit hírszolgálat jelentése szerint az angol flotta admirálisát, Sir Dudley Pond-ot felmentették tisztviseléséről. Az angol király jóváhagyta, hogy helyére Sir Andrew Cunningham ten-

gernagyot nevezzék ki az angol admirálisok első lordjává és a flotta vezérkarának főnökévé. (Rador).

HAT TENGERALATTJÁRÓT SÜLLYESZTETTEK EL A JAPANOK SZEPTEMBERBEN

Tokió. (Rador). A japán császári főhadiszállás jelentése szerint a japán tengeri erők és a légierő egységei szeptember hónapban a japán tenger vizéin és más vidékeken összesen 6 ellenséges tengeralattjárót süllyesztettek el.

FELLÁNGOLTAK A HARCOK A JAPAN-KINAI FRONTON

Genf. Az Exchange Telegraph című angol lap jelentése szerint a csunking harctéren japán csapatok az elmúlt hét végén, erős tüzéséggel előkészítés után és a légierő támogatása mellett újabb előnyomulást tettek a kínai állások ellen. A kínai csapatok szívó ellenállást tanúsítottak, de egyes helyeken már kénytelenek voltak az arcvonalat hátrább helyezni. A harcok hevessége egyébként állandóan fokozódik.

A politikai arcvonal

Titkos ülésre ül össze az USA szenátusa

Amszterdam. Washingtoni jelentés szerint az amerikai szenátus holnap titkos ülésre jön össze és a hadviselésről, valamint a békefeltételek kérdéséről tárgyal. A legutóbbi hetek alatt ugyanis a szenátus több tagja megítélte a harctereket és valószínűleg beszámol a titkos ülésen az ott szerzett tapasztalatokról.

NEDICS — MIHÁJLOVITS KÖZLEDES VÁRHATÓ?

A Neueste Nachrichten című német lap egy budapesti lap értesülésére hivatkozva a következőket jelenti: Ne-

dićs Milán szerb miniszterelnök és Mihajlovics, a csetnikek vezére és a jugoszláv vezérkar egykori ezredese között, valószínűleg közeledés várható a legközelebbi jövőben. Szerbiában — jelenti a lap — a közeli időben valamelyes megieptésekkel kell számolni. Ez a körülmény arra vezethető vissza, hogy Tito kommunista partizánjai és a nemzeti érzületű csetnikek között az ellentétek egyre élesebbek lesznek. Az ellentétek az angol — szovjet féltékenykedés következménye a Balkánon.

Berlin megjegyzései a békehírekhez

Belgrád. A Belgrádban megjelenő Donauzeitung című német lap jelenti Berlnből: A semleges országok sajtójában forgalomban lévő békehíreket kapcsolatosan a Wilhelmstrassen kijelenti, hogy ezek a hírek részint szovjetországi, részint pedig angol-amerikai forrásokból származnak. Szovjet részről azt hiszik, hogy ilyen híresztelésekkel kedvezőbbnek tűnhetnek fel saját politikai helyzetüket és ilyen módon a szövetségesekkel szemben könnyebben vehetik keresztül katonai és politikai követeléseiket. Viszont angol-amerikai részről ezeket a híreket arra használják föl, hogy kérdésessé tegyék a keleti és a keleti országnak a bolsevizmus veszedelmétől Németország által való megvédését és így Németország iránt bizalmatlanságot keltsenek.

AZ OLASZ KIRÁLY ÉS A TRÓNÖRÖKÖS NAPOLYBAN

Genf. (Ep). A Suisse című svájci lap értesítése szerint Viktor Emánuel olasz király Umberto trónörökös és Badoglio tábornagy kíséretében Nápolyba érkezett. Viktor Emánuel a királyi palotában szállott meg, amely jobb év óta Umberto trónörökösnek és családjának a lakhelye volt.

UMBERTO OLASZ TRÓNÖRÖKÖS NYILATKOZATA A KIRÁLYI CSALAD MENEKÜLÉSÉRŐL

Genf. Az Exchange Telegraph foglalkozik Umberto olasz trónörökös nyilatkozatával, amelyet a királyi családnak Rómából való menekülésével kapcsolatban tett. Elmondotta, hogy szeptember 7-én ment Rómába és ott hallotta, hogy a német csapatok készen állanak a várost megszállására. Szeptember 8-án már hallották a város szélén a német útegek tüzelését. Az olasz király ekkor elhatározta, hogy Badoglio tábornaggal együtt elhagyják a várost. Erre áthaladtak a német vonalakra, a nélkül, hogy feltartóztatták volna őket. Umberto, kijelentette még, hogy amikor a szövetségesek Sziáliában partra szálltak, Rómában tudatában voltak annak, hogy Olaszország

elvesztette a háborút. Végül örömeinek adott kifejezést, hogy felesége és gyermekei szerezésen elértek svájci területre, ahol jól érzik magukat.

A trónörökös szárnységéje még ezeket mondotta a meneküléssel kapcsolatban: Azt hiszik, hogy a német őrszemek nem ismerik az olasz királyt és királynét az autóban, valószínűleg úgy gondolták, hogy magasrangú olasz tisztetöröl van szó, akik a frontra mennek. Szeptember 8-án folytatták utjukat és elértek az egyik kikötőbe, ahol várt rájuk egy olasz torpedónaszád. Ezen a hajón tizenegy órai ut után egy másik olasz kikötőbe érkeztek.

BADOGGIO KEDVEZŐBB FELTÉTELEKET AKAR ELERNI AZ ANGOL-SZASZOKNAL — IRJA A NEWS CHRONICLE

Stockholm. (Rador). A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: A News Chronicle című angol lap diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy Londonban továbbra is várják, hogy az angolszászok, valamint Badoglio és partizánjai között a viszony tisztázódjék. Kezdetben, a Badoglio és Eisenhower találkozásánál kiadott közlemény nyomán azt lehetett hinni, hogy a Badoglio-kormány hadat üzen Németországnak. Jólértesült londoni körökben ennek ellenére úgy tudják, hogy egy ilyen kezdeményezés nem várható a közeli jövőben.

Az olasz körökkel szoros kapcsolatban lévő „hivatalos” hírmagyarázó kijelentette, hogy Badoglio meglepő módon gnyit üz a szövetségesekből. Hozzátette, hogy szövetségeseknek ellensúlyozniok kell a köztársasági fasiszta kormányt, illetve az ez által Olaszországban keltett visszhangot.

Az angol lap diplomáciai szerkesztője hangsúlyozza, hogy az említett hírmagyarázó felfogását az angol kormány nem osztja minden fenntartás nélkül. Más részről Londonban felteszik a kérdést, mi lett „a fegyverszünet politikai, gazdasági és pénzügyi feltételeivel”, amelyekről a fegyverszünet megkötésekor azt állították, hogy részleteiben később állapítják meg. Ebben a tekintetben bizalmatlanság nyilvánul meg az olaszok hallgatása iránt és lehetetlen elhallgatni azt a „mellékgondolatot”, hogy

Badoglio a hallgatással kedvezőbb feltételeket akar elérni az angolszászoknál — jelezdők be a jelentés.

SVÉD LAP BORULATÓ VELEMENYE A BADOGGIO-KORMÁNY HELYZETÉRŐL

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az angolszász szövetségesek és a Badoglio-kormány viszonyával foglalkozva a Stockholms Tidningen című svéd lap a többi között a következőket írja: Valószínű, hogy a szövetségesek igénybe veszik az olaszok szolgálatait és azt a létszámukat, hogy hasznára legyenek az angolszászoknak, mindaddig, amíg azt célravezetőnek tartják, de semmiféle ígéretet nem fognak tenni a Badoglio-kormányra a jövőre vonatkozóan.

BOGOMOLOV A SZOVJET KÜLÖNMEGBIZOTTJA ALGIRBAN

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda közli az orosz Tass-hírgyűjtemény jelentését, mely szerint Bogomolovot nevezik ki az algiri francia bizottsághoz Szovjet-Oroszország külön kiküldöttjévé. Bogomolov eddig a menekült kormányoknál képviselte hivatalosan a Szovjetet.

KINEVEZTEK AZ ALGIRI BIZOTTSÁG KAIRÓI DIPLOMÁCIAI KÉPVISELŐJÉT

Kairó. (Europapress). Az algiri francia bizottság, kairói diplomáciai képviselőjévé Gabriel Prudhomme-t nevezték ki.

A FASISZTA PARTITKÁR NYILATKOZATA

Róma. Az olasz közértségi fasiszta párt főtitkára kijelentette, hogy a fasiszta igazságszolgáltatás az árulókkal szemben szigorú de igazságos lesz. A véteksek külön bíróság elé állítják. A fasiszta pártnak az a célja, hogy az olasz népet nemzeti egységbe kovácsolja és az ország zászlója köré tömörítse.

BADOGGIO CIKKE EGY ANGOL TÁBORI UJSÁGBAN

London. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: A Reuter brit hírgyűjtemény egyik tudósítója, Gordon Waterfield az itáliai Brindisiből azt táviratozza, hogy Viktor Emánuel király, Umberto trónörökös és Badoglio tábornagy már egy hónap óta egy délolaszországi városban tartózkodik, amely jelenleg szövetséges kézen van.

A szövetségesek északafrikai főhadi-

A Szovjet új washingtoni nagykövete bemutatkozott a Fehér Házban

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Tegnap délután Roosevelt elnök kihallgatáson fogadta a Szovjet-unió új washingtoni nagykövét, aki ez alkalommal bemutatta megbízó levelét az elnöknek.

Ez alkalommal a szovjet nagykövet kijelentette, hogy a szovjet kormány teljesen bizik amerikai szövetségében és meg van győződve arról, hogy a kölcsönös barátság a két hatalom között nemcsak a háború alatt maradhat fenn, hanem megőrzik és kimélyítik azt a béke idején is.

szállításának közlése szerint a 8. brit hadsereg tábori újságot indított. Ezt az újságot Olaszországban is terjesztik. Az első számba a többi között Badoglio tábornagy is cikket írt, amelyben ezt mondja:

— A ránk váró közös harcban az olasz katonák brit bajtársaik oldalán menetelnek. A harc célja Itália felszabadítása és a végső győzelem.

Az USA új oroszországi nagykövete utban Moszkva felé

Lisszabon. Harriman, az Egyesült Államok új moszkvai nagykövete, utban állomáshelye felé, tegnap Londonba érkezett.

Leguabb

Smuts tábornok Angliában

Amszterdam. (Rador). A brit hírszolgálat közlése szerint Smuts tábornok, a Délafrikai Unió miniszterelnöke Angliába érkezett.

Benevento és Bartolomeo városát kiürítették a németek

Berlin. (Rador). Benevento és Bartolomea délolaszországi városokat a németek kiürítették.

Mégis Moszkvában tartják a külügyminiszterek hármas találkozóját

Stockholm. (Rador) Mindeztideig azt mondták, hogy Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere részt vesz, Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet külügyminisztereinek megtartandó értekezletén, és hogy Hullra való tekintettel az értekezlet színhelye nem a Molotov választotta Moszkva lesz, hanem London. Hétfőn az angol sajtó egyhangulag megállapította, hogy az értekezletet mégis Moszkvában tartják aminek az az előnye — jelenti ki a Times —, hogy Molotov, a Szovjet külügyi népbiztos állandó érintkezésben lehet Sztalinnal. Egyelőre nem tudni, hogy Hull a hosszú utazásra való tekintettel résztvesz-e az értekezleten.

A szovjet-cseh kérdés is szönyegre kerül Moszkvában

Genf. (Tp). A hármas külügyminiszteri értekezleten hír szerint a szovjet-cseh kérdés is szönyegre kerül. A londoni cseh emigráns kormány, mint most ismeretessé vált, válaszul Eden alsóházi nyilatkozatára, melyben Benes moszkvai látogatásának elhalasztására is célzást tett.

Évfordulóra

Tizennégy éve vesztettük el nagy mesemondónkat, Benedek Elek és kísértük ki a kisbocni temetőbe. Mire felavatalozták volna, sürgősen meg egy kőfakoporsót kellett rendelni. Két hónapba tellett volna, sürgősen meg egy kőfakoporsót kellett rendelni. Két hónapba tellett volna, sürgősen meg egy kőfakoporsót kellett rendelni. Két hónapba tellett volna, sürgősen meg egy kőfakoporsót kellett rendelni.

Ennek éppen most van tizennégy esztendeje.

Jól ismerem e kettős sírhantot, gyakran felkeresem azóta is. Mélységes megnyugvás töltött el mindig, ha odaülhettem a faluska temetőjének két kőszlopával szemközt, az agyagos martra. Ha betűlízhettem újra és újra sírfelirataikat s mellettük még egy harmadikat: Huszár nagyapóékét.

Elek nagyapó szerette a verset. Ha csak tehette, prózai írásait is teletűzdelt verseidézetekkel. A nép fia volt s a nép életének hétköznapijához éppúgy, mint ünnepeikhez hozzátartozik a rigmus. Az átellenes hegyoldalon, az egész oldalt betérítő gyümölcsöskert sétatáján, padján, fordulónál mindenütt tábláskára bukkant a sítáló. Ott is rigmusok öröklítik meg a helyi családi vonatkozású nevezetességeit.

Mikor öreg szülőtől meg kellett válnia, csak természetes, hogy sírkövekre versekben vésette rá a feliratot ilyen formán:

Ami jót, nemeset könyveimben írtok,
E két öregember szívéből eredett.
Ha majd kihalt a toll reszkető

kezemből:

E két öregember mellé temesettek.

Megszövegezte saját sírfeliratát is, egy kopjafát utánzó sírkőre került:

Jézus tanítványa voltam;
Gyermekekhez lehajoltam,
A szívemhez föjtemtem,
Szerefetre így neveltem.

A harmadik sírkő feliratát már nem volt ideje előre megszövegezni. Igaz, volt valami olyasféle megegyezés közte és felesége között, hogy egyikük nem éri túl a másik halálát. De jó erőben voltak még mindketten és Mária néni nem sürgette a dolgot. Mindig ő volt a legserényebb a háznál. Órára ne gondoljanak, róla ne gondoskodjanak, majd lesz, ahogy lesz. Csak az a fő, hogy őt hagyják gondoskodni másokról, férjéről, hat gyermekéről és számos unokáiról. Végül kiderült, hogy gondoskodott ő saját sírfeliratáról is azzal az egyszerű ténnyel, ahogyan csupa-áldozat nemes életét egy határozott mozdulattal lezárta és odafelelt a koporsóba, ajtó édes ura mellé.

Főlétséges szószaporításnak érzem, hogy az évforduló alkalmával újra felidézsem nagy mesemondónk alakját. De azóta, tizennégy hosszú és nagyon változatos esztendő óta, sok minden történt. Nemzedékek cseréledtek fel, országhatárok tolódtak el, ezek és ezek cseréltek lakóhelyet, arcot, hazát és szívet. Tüzes eső hull felhőten, hordfényes éjtszakák égboltjáról. Villámok cikáznak éjjel-nappal keletem és a déli égtájon. Kráterek szakadnak fel az anyaföldből tonnás bombák nyomán. Més szekerének minden tüzes küllője elszabadult s a régi vízőlone után tűz és vérözön borítja most a világot. És nincs Noé és nincs egy hitvány bárka, amely befogadná, magnak legalább minden élő állatból egy párat.

De van egy lankás hegyoldal. Azon tenyérynél falusi temetőkert s abban is három kőszlop. Eppen három, mint a mesékben, balladákban szokás. Tenger szintjénél nem felelnek ez a kert magasabbban, jó ötszáz méternél. De halandó, aki rátalál, látván kiköthet itt viharvert barkedőjével. Itt van az Ararát.

Csofatevő ereje van ennek a helynek. A három sírkővel szemben feloldódik minden békéltetés és szelíd nyugalom árad el az ember egész valóján. Ha ilyen emberek élhettek ebben a gyarló világban, akkor nincs veszte semmi. Akkor lehet még embernek embermódra élni, szeretni, küzdeni, szenvedni és meghalni. Lehet és érdemes. (—rei)

Bélyegilleték-mentesség a falusi lakosság kisebb birtokpereire

A járásbíró előtt folyó perek bélyegilletéke átalány-összegben is fizethető

A hivatalos lap legújabb száma igen fontos rendeletéről közöl, amely a falusi lakosság szegényebb rétegét mentesíti a járásbírósi peres eljárásban a bélyegilleték kötelezettsége alól s azonkívül lehetőséget nyújt a járásbírósi hatáskörébe tartozó peres eljárások bélyegilletékének átalány-összegben való lefizetésére. A törvény rendelkezéseit a következőkben ismertetjük:

KIKRE VONATKOZIK A BÉLYEGILLETÉK ALÓL A MENTESÉG

Mindenemmi bélyegilleték alól mentesek az alább felsorolt járásbírósi eljárások, beleértve kereset, annak másolatát, idézések, tanukihallgatások stb., amennyiben a felperes olyan falusi lakos, akinek legfeljebb 5 hektár szántó, kaszáló, vagy legelője, vagy 2 hektár gyümölcsöse; vagy egyszélfél hektár szőlője konyhakertje vagy rizsföldje; vagy fél hektár virágkertészete, vagy 10 hektár erdeje van mint kizárólagos földművelési forrása illetve egyéb jövedelmeként meg nem haladja.

Ez a mentesség vonatkozik:

1. A legfeljebb 25.000 lej összeg ere-

jéig indított peres eljárásra.

2. Azokra a birtokperekre, melynek tárgya legfeljebb 1 hektár felülépített művelésre alkalmas terület vagy pedig külterület, vagy pedig felülépített területtel bíró legfeljebb fél hektár terület.

3. Birtokbányászati perek, ha a per tárgya legfeljebb fél hektár területű művelésre alkalmas terület vagy pedig 1250 négyzetméter területű háztelek.

4. A büntető törvénykönyv 556. 557. 558. 559 és 561. szakaszaiban írt és határozatok elvégzése, eltolása valamely ingatlan birtokának erőszakos megszerzése, ingó- vagy ingatlan vagyon rongálása és szándékos elárasztás utján való károkozás miatt indított büntető eljárás.

Az illetékmentesség a fellebbezési és fellebbezési eljárásra is vonatkozik. A kereskedelmi foglalkozó falusi lakosok a törvény kedvezményét nem élvezhetik. Azok a falusi lakosok, akik a fentiek értelmében illetékmentességet élveznek az illetékes járásbíró előtt szóbelileg kérhetik a peres eljárás megindítását. Kérelmükre a járásbíró a keresetet valamint a szükséges melléleteket hivatalból készíti el.

A törvény kedvezményének való jogosultság igazolása a felperes lakhelye szerint illetékes községi eljárás hivatalos bizonyítványával történik.

JÁRÁSBÍRÓSÁGI PEREK ILLETÉKE-NEK ÁTALÁNY-ÖSSZEGE

A járásbírósi eljárásban a falusi vagy városi felperesnek joga van az eljárás lefolytatására megszabott bélyegilletéket átalány-összegben lefizetni a kereset megindításakor vagy a fellebbezési felfolyamódás beadásakor, miáltal mentesül minden további illeték alól az eljárás folyamán. Ez az összeg első fokon 1600 lej, a fellebbezési eljárásban 1200 lej, és 1000 lej a fellebbezési eljárásban. Eme összegek mellett az esetenként megállapított aránylagos illeték is levandó.

A fenti összegek 10 százaléka „judiciar” bélyegben, más 10 százaléka úgynevezett „timbru de procedura”-ban egyenlített.

A könnyítés nagyban elősegíti a peres eljárás gyors lefolytatását, s nem akad majd meg néhány jeles bélyegkülönbözeteken, azonkívül a bírósági személyzet munkáját is leegyszerűsíti. (—s—)

NAGY IDŐK KIS RIPIORTJAI

Miért ült össze Lappföld országgyűlése?

Rénszarvasbus a svédországi éttermek étlapján — Hogyan kutainak az elveszett rádium után?

Stockholmi jelentés adja hírül, hogy Lappföld fővárosában, Arvidsjaurban gyűlésre jöttek össze a lappok képviselői. A lappföldi országgyűlés nem gyűlésközi a svéd alkotmányban, a svéd közigazgatás mégis rendszerint tiszteltetben tartja a határozatot.

A gyűlésen ezúttal a rénszarvas-tenyésztés nagyfontosságú kérdéséről volt szó. A rénszarvasokat ugyanis még nem sikerült teljesen megszelídíteni, nem lehet őket tetszés szerint terelni, hanem szabadon vándorolnak és a lappoknak kell őket követniük. A svéd-norvég és a svéd-finn határt gyakran átlépi vándorlásuk közben a rénszarvas-csordák. A svéd-norvég államközösség idejében nem szűnt meg az ebből nehézségek. Később Svédország és Norvégia egyezményben engedte meg a lappoknak a határátjérést.

A háború kitörése óta azonban bizonytalanság állt elő a rénszarvasok szabad vándorlásából s azokat még csak fokozta, hogy a lappok nem ismerik az erdős-hegyes vidéken amugy is nehezen ellenőrizhető határvonalakat.

A rénszarvas-probléma nemcsak a lappokra nézve fontos, hanem az országra nézve is. Svédország husellátásában nagy szerepet játszik a rénszarvasbus, kivált most, háború idején. A svédországi éttermek étlapja alig képzelhető el rénszarvasbus nélkül.

„Rádiumkopók” a tudomány szolgálatában

Könnyebb egy elefántot ellopní, mint egy parányi rádiumot, amióta feltalálták azt a műszert, amely az elveszett vagy ellopott rádium nyomára vezet. A kicsinyke gépet tréfásan „rádiumkopónak” nevezték el, s amióta munkába lépett, alig akadott eset, hogy ne sikerült volna megtalálni az értékes, de egyben igen veszélyes elemet, amelyből az

egész világon alig néhány grammot állítanak elő évente.

A rákbetegség kezelésénél sem használják az orvosok százszáz grammnál több rádiumot, és az nem foglal el nagyobb helyet, mint egy gombostűfej. Legtöbbször hozzákevernek a rádiumhoz bizonyos sókat is, hogy nagyobb térfogata legyen, de így is elér egészen parányi platina-vagy ezüst-tűk egyében. A tűk másik végére ugyan hosszú drótszálat erősítenek a biztonság kedvéért, de azért még így is elkallódik néha egy-egy tű. Belekerül a használt köztiszerek közé, majd ezekkel együtt kidobják a szemétre. Hyenkor aztán megindul a hajsza az elveszett kincs után, nemcsak azért, mert a legkisebb rádiummennyiségnek is óriás az értéke, hanem azért is, mert életveszélyes lehet, ha véletlenül avatatlan ember kezébe kerül.

Van azonban a rádiumnak egy igen érdekes tulajdonsága: könnyen elárulja magát sugárzásával. Az úgynevezett „gamma sugarak” ezek, amelyek szétrombolják a rákdaganatokat. Lényegében az említett műszer azon alapszik, hogy a bele szerelt hangszóró kattogni kezd, szinte „ugat”, mint nyomon a vadászok, ha közelről gamma sugarak érik. És a kicsinyke gépezet „szí-mata” oty jó, hogy 40—50 méterrel is megérez husz milligramm rádiumot.

Nagy világvárosi kórházakban, ahol rádiummal dolgoznak, csaknem mindenütt készült van a rádiumkopó is. Egész sor szinte legendás sítér fűződik már a különös műszerhez. Így például egyik esetben a mító-asztalról tünt el egy rádiumtű és mire észrevették hiányát, kiderült, hogy belekeveredett az eldobott köztiszerek közé s a szeméttel együtt már el is szállították egy hatvan kilométer távolban levő szeméttelre. Azonnal kimentek a rádiumkopóval és

keresni kezdték a tűt. A szeméttel szembe dicsőnk turkáltak. Egyszer csak kattogni kezdett a műszer, mikor közelébe merészkedett egy koca. Az fajta fel a rádiumot. Nyomban levágták és a dicső gyomrából egy-kettőre előkerült az elveszett kincs. Máskor meg a csatornahálózatban indultak keresésük az elveszett rádiumnak és a „kopó” segítségével sikerült is kihalászni a szennyvízből.

Liszt Ferenc csodálatos zenei emlékezőtehetsége

A nagy háború mostani legvéresebb szakaszában is megemlékeznek Olaszországban Liszt Ferencről, aki hatvan esztendővel ezelőtt dicsősége tetőpontján ott működött. A nagy zeneköltő öregségében szakadatlan nevelői munkásságot is folytatott, hogy az új nemzedék tudása részesevé tegye. A hetvenes évektől kezdve egészen haláláig fejtálya Weimarban, Rómában és Budapestben időzött Liszt. Természetesen a legelőkelőbb társaságokban is nagy szeretettel fogadták a mestert. Így Rómában is számos meghívásnak kellett eleget tennie. Az olasz lapok most egy kedves történetet ejtenek fel. Egy esztély alkalmával történt, hogy egy fiatal zeneszerző arra kérte Liszt Ferencet, hallgatná meg művét. Ő készséggel beleegyezett, mire az ifjú jeült a zongorához. Mialatt játszott, a terem másik sarkában Liszt halkán csevegett egy hölgyvel. A darab befejezése után meleg szerencsekívánatait fejezte ki a mester és további munkára biztatta a fiatal muzsikust. Ez azonban játék közben észrevette, hogy Liszt az egész előadás folyamán beszélgetett, így azt hitte, hogy csak üres udvariassági szölamokat kapott. — De beszélgetni tetset... — mondotta akadozva. Liszt elmosolyodott, leült a zongorához és nyomban lejátszotta még egyszer a meglehetősen hosszú művet. — Nos, ugyebár, mégis figyeltem, fiatalember — szólt, megveregetve az elamuló zenész vállát. De a jelenlévő többi vendég sem jutott sokáig szóhoz, látva a zenei emlékezőtehetség e csodálatos példáját.

Veres Sándor

ARO-mozi, Arad

Ma, az évad legnagyobb filmje, pazárkiállítás, amely felülmúlja a „Két árva”

Éveszélő 24-45
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

FEDORA

Amedeo Nazzari, Luisa Ferida és Osvalda Valentín. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 11-20-kor matiné előadásokkal.

Fogyó hold

Egy idő óta tulkorán ébredek. A pity-mallat még messze jár, mikor szétröb-bennok bennem az álomok.

Fejem alá fonom a két karom s nyi-lót, szemmel nézegetek bele a fekete semmibe, amely a szobámat, mint a sulytalan bizonytalanság folyja körül. Gazdátlanul kergetőznek a gondolataim s a sejtelmek és valószerűlések kö-zött nehezen találom utat. Szagaitottá válik a folytonosság s az érzések nyug-talanul keresik egymást.

Csend van. Az a csend, amit az em-ber csak az ösztöneivel mérhet és ér-zé-kelhet, s aminek birodalma ez a szinte fájo feketeség, ami most engem mint láthatatlan bilincs, magához köt.

Hosszu, hosszú percek rohanhattak egy el fizikai modulatlanóságban, csak a lelki énem kalandozott messze a szo-bám falain kívül, átment a kis udvaron, ahol csokros viola, meg rezeda illatok ühvek a csoporton és ahol a tarka por-tulókok összecsoportulva, mélyen alsza-nak. Végig szaladt a sorvado kerten s szomszéd tetőkön átugorva utatlan utak-on, kiszáradt medrekben, gáttalan tén-ben lapaszakodott fölfelé a figyelő he-gyekre, amelyek fölött millió csillag-szemével öröklik az ég...

Hogy mennyit kiborolhattam oda-éim, nem tudom. Bár ütömben veri a pulzusom, a valóság és képzelet között időfoslányok röpködtek összefüggés-te-mül. Talán csak ölelésny; volt a mesz-szeség s az idő is alig sőhajnyi lehetett, amíg vissza kerültem a komolyarcu he-gyekről, de amikor az ajtó felé pillan-tottam, két sugarakat láttam a küszö-bön.

Holdfény — mondom magamban. Váratlanul jött s most, bátorlalanul hajlong az ajtó előtt, nem tudva merre vegye útját. — Talán megcsuszott a sima égen — gondolom, vagy az is le-het, hogy a kíváncsiság hajította le a há-zak fölé s a görbe csatornáknak meg-bőtolva, azon tűnődik, hogy hova ke-rült?

A párnám — mint az álmából ébredő gyermek — összőrögni kezd, ahogy nekivetett könyökkel forgolódom. A pulzusom ütömben tovább veri, rajta min öröm, méregetem az időt s csende-sen várakozva hívogatom közelebb a lékórcu éjszakát, hogy a fárasztó és súlyos feketeséget csútsa körülöttem.

Valahol sőhajók szállhattak fel a szuszogó földből, mert az indák között megmozdult a levegő s néhány szőlőle-vél zizegve indult el a mulandóság fe-lé. Alig bogármnyi volt a rezzenés, de a csend, amely álmosan nyugtázkodott a ház felett, ijedten menekült s a hold-sugarak lassan folyn; kezdtek a küszö-bön át, magukkal ragadva egy márcs-nyyi illatot a figyelő virágokról.

Fogyó hold — füzöm tovább a gondolatokat s a tükör ezüstjében a gyűrűm aránya égni kezd. És halvá-nyan, mint a messzi szivárvány, meg-villannak a gyöngyházgombok is a ta-ka-ron s nekem ebben a pillanatban az volt az érzésem, hogy a hold újra az égbe megy. A sarlója most is olyan, min születéskor, csak a két vége van elhajolva, mint a görnyedő élet, amely hülni készül s a mosolya, amit heteken keresztül könnyelműen hintegerett ma-ga körül, nincs sehol. Utközben igen bő-kezü lehetett amerre járt. Ki tudja, mennyi élettel, mennyi halállal találkoz-tott, amíg ideért. Mennyi szerelmet ringatható s mennyi örömet nyújtha-tott, s most itt ül sápadtan, gyengülő, fogyó testével, s a fény, amí áraszt maga körül, már alig elég arra, hogy észre vegyét.

Fogyó hold. Fogyó élet. Új emberek jönnek az új negyedben s azokból, akik elmenni kényserülnek, ki tudja hányan s ki tudja meddig lebegnek céltalanul ég és föld között, míg az isteni erő, amely élő és holt dolgokat rendez és bssze-fog, újra a földre leheki őket, hogy valamilyen más formában jobbak és igazabbak lehessenek mint azelőtt...

D. VASS ALBERT

Okt. 7, csütörtök
R. k.: Rózsaf. kir. n.
Protoszt.: Amália
Ortod.: Szergiusz

Napkelte: 6 ó. 4 p.
Napny.: 17 ó. 29 p.
Nappaj hossza:
11 óra és 33 perc

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: 1, Piata Brătianu 3. Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésé-vel vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodájában, Metianu-utca 6. Távbeszélő: 17-11.

— Márton Áron püspök Tarnava mica-Kisküküllő megyében. (Saj. tud.) Márton Áron erdélyi római katolikus püspök október 3-án Abus-Abosfalván, 4-én Sauca-Szőkefalván és 5-én Agristeu-Egrestön osztotta ki a bérmálás szent-ségét. Béрма-utjára Maczajik Győző dr. kanonok, püspöki irodaigazgató és Bir-ton István zárdai lelkész kísérték el.

— Aradi és aradmegyei orvosok értekezlete. Az aradi és aradmegyei orvosok az aradmegyei egészségügyi hivatalban érte-kezletre jöttek össze és a vármegyei főor-vostól utasításokat kaptak az új egészség-ügyi törvény alkalmazására. Ezen kívül több más orvosi ügyet beszéltek meg.

— Megálapították a belföldi gyapot átvételi árát. (București). Az országos ár-kormánybizottság az első minőségű és legfeljebb 14 százalék viztartalmu belföldi gyapot árát 200 lejben szalta meg kilogrammonként. A második mi-nőségű gyapot szintén 14 százalék viz-tartalommal 160 lej. Az átvételi ár a gyűjtőhelyen átvett mennyiségre ér-tendő.

— Adományok. A dr. Kakuk-csecsemő-gondozó és napközi gyermekotthon vezetősége a következő adományokért mond kö-szönetet: G. B. Szent Antal nevében 3000 lej, G. M. Szent Antal nevében 1500 lej, D. J. 10.000 lej.

— Aradon jegyre árusítják a petróleumot. Az aradi városi élelmezési hivatal ren-delete értelmében mindazok, akiknek pe-tróleumra van szükségük, fel kell iratkoz-niuk vagy valamelyik petróleum- illetve benzinkutnál, vagy olyan kereskedőnél, aki petróleumot árul. A rendelet megjelenésé-től számitva petróleumot csak a bevásárlási könyvecskére vonatkozó szelvénye alap-ján lehet vásárolni. Az egyes személyek-nek mérhető petróleum-mennyiséget később közlik.

— A belföldi rizs ára. (București). Árkormánybizottsági rendelettel megá-lapították a belföldön termesztett rizs eladási árát nagyban és kicsinyben való vételnél. A rendelet kimondja, hogy az 1943-as termékből származó belföldi bántolt rizs gyári ára 50 kilogrammot meghaladó igénylésnél 285 lej kilogram-monként. Kicsinyben való ára a rizsnek azokban a helységekben, ahol rizshán-toló működik 350 lej, egyebütt 364 lej. A rizskorpa ára 20 lej kilogrammon-ként. Az ár-kormánybizottság a termelők vagy behozatali cégek által bantol-tatott rizs hántolási műveletért kér-hető illetéket 7 lejben szabta meg kilo-grammonként.

— Záróiták a rézsulfát-készleteket (București). Október 2-i kezdettel zá-roították a szőlészeti szindikátusok me-zőgazdasági kamarák, szőlészeti szövete-kezetek és rézsulfát gyárak birtokában lévő rézsulfát-készleteket. A zárolás a gyárak részéről a jövőben előállítandó mennyiségre is vonatkozik. A zárolt készletek birtokosának október 12-ig be kell jelentenie a földművelésügyi mi-nisztérium szőlészeti és kertészeti osz-tályán (Ministerul Agriculturii și Dome-niilor, Directia Viticulturii și Horticulturii). A rézsulfát gyárak a jövőben létszítandó rézsulfátról minden hónap 10-ig bejelentést tartoznak tenni a föld-művelésügyi minisztérium említett osz-tályán, valamint az iparügyi, kereske-delmi és bányügyi államtikárság nyersanyag-osztályán (Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerțului și Mi-nejor, Directia Materiiilor Prime) fel-tüntetve az eladott, továbbá a hónap első napján raktáron lévő mennyiséget.

— Hatieganu Emil dr. Bucureștiben. (Bu-curești) Hatieganu Emil dr., az észak-erdé-lyi románász vezetője és a kolozsvári Tri-buna Ardealului című napilap főszerkesztő-je, néhány nap óta Bucureștiben tartózkodik.

— Középkolák magánvizsgálatai. (București). A nemzetművelési minisz-terium most megjelent rendeletével megá-lapította az 1943-44. tanévre az élméleti és kereskedelmi liceumokban a magánvizsgálatok rendjét. A magánviz-szálatokra a beiratkozás október 1. és november 1. között történik. A nyilvá-nosság nélküli magániskolák, a zsidó is-kolák kivételével, kötelesek növendékeiket a legközelebbi állami középkolában beiratni. (Rador).

— Pótitétek a termelőtől vásárolt buza és rozs vásárlására. (București). A hivata-los lapban megjelent rendelettel augusztus 1-i érvénnyel pótitéteket vetet-tek ki azokra a buza és rozsmennyiségekre, amelyeket a kereskedelmi málnok és ipari vállalatok őrlés végett közvetlenül a ter-melőtől vásároltak. Az illeték a buzára 1 lej, a rozsra 0.75 lej kilogrammonként. Az illetéket a vásárlást követő hónap 10-ig kell a pénzügyigazgatóságon kiegyenlíteni. Az augusztus hónapra esedékes összegeket november 2-ig lehet befizetni.

— Új ára van a juh- és marhahusnak. (București). Az országos ár-kormány-bizottság legutóbb megjelent két rende-letével új árakat léptetett életbe a juh-husra és marhahusra. A juhhus (juh, berbécs, ürü) ára kicsinyben 120 lej ki-logrammonként. A marhahus szintén ki-csinyben vajó vételnél 148 lej, a bivaly-husé 138 lej. Az árak Bucureștire érvé-nyesek. A városi előljáróságok a helyi körülmények tekintetbevételével szabá-lyozzák hatáskörükben az említett hus-jétek árát, anélkül azonban, hogy a Bu-cureștire érvényes árakat túllépnek. Fal-vakon a megyei prefektus szabályozza az árakat. A mészárosok kötelesek üzlet-helyiségükben táblát kifüggeszteni a hus kicsinyben való áranak feltüntetésével.

Legválasztékosabb őszi modelljeim meg-érkeztek. Alakítások és férfi-ka ajpá-rtások a legszebb kivitelben.
„MAGDA”-szalon
Timișoara III., Carol-törut 5. szám.

— Halálos gyermekszerecséltenség. De-mian Teodor 6 éves aradi fricska játsza-dozás közben keresztül ugrott egy karón és olyan szerecséltlenül esett el, hogy más-nap belehalt sérüléseibe.

— Új borbély- és fodrász-díjzabás Aradon. Az aradi városi ármegálapító hivatal a borbély- és fodrász-díjzabást az alábbiak-ban határozta meg: Férfi hajvágás ollóval 60, 50 illetve 40 lej (első-, második-, illet-e harmadosztályu borbélyüzletben); haj-vágás géppel 50, 40, 30; hajigazítás 30, 20, 15; borotválás 30, 25, 20; körömigazítás 60, 45 40; hajmosás 55, 45, 35; női hajvá-gás 65, 50, 40; fésülés 35, 27, 22; hajszítés vassal 75, 70, 54; hajigazítás vízzel 100, 85, 75; tartós hajviselet készítése 800, 650, 500; hajmosás 75, 60, 54.

— A vonat elé vetette magát egy cseléd-leány. (Saj. tud.) Kinn Cecilia albestii-fe-héregyházi leány, aki Tarnaveni-Dicső-szentmártonban mint cseléd szolgált, a va-suti állomás közelében egy arra robogó vonat elé vetette magát. A mozdonyvezető már nem tudta a vonatot lefékezni és az keresztülment a szerecséltlen leányon, aki percek alatt kiszervevedt. Anyjának levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy szolgálati helyén rossz bánásmódban volt része és ez kényszerítette az öngyilkosságra.

— A Bucureștiben élő szicíliaiak csat-lakoztak a fasiszta párthoz. (București). A román fővárosban élő szicíliai szármá-zású olaszok akik százon felül vannak, csatlakoztak a köztársasági fasiszta párthoz.

— A timișoara-temesvári földregési intézet készüléke földregést jezett. A timișoara-temesvári földregési intézet készüléke október 3-án, vasárnap dél-előtt 10 óra 30 perc és 10 óra 48 perc között erős földregést jeleztek, amely-nek távojsága 889 kilométer volt. A legerősebb rengése egy készüléknek 10 óra 32 perckor és 7 másodperckor.

— Magyar tudós halála. Francé Raoul ismert magyar természetűdős 64 esz-tendőkorában Budapestén hirtelen meghalt. Francé Raoul a La Rouche-for-cold hercegi nemzetségből származott és ősei a francia forradalom idején menek-ültek előbb Ausztriába, majd Magyar-országra és a Francé családnevet vették föl. A család teljesen elmagyarosodott és Francé Raoul atyja Budapestén az Osztrák-Magyar Bank főtisztviselője volt. Francé Raouj már fiatal korában Hermann Ottó természetűdős munka-társra volt és különösen a növények éle-télel foglalkozott. Több könyvet írt, amelyeket különböző nyelvekre lefordí-tottak. A növények szerelmi életéről írott könyve 17 nyelven jelent meg.

— Fagaras-Fogarason ismét kiadnak talpjegyeket. (Saj. tud.) A városi polgár-mestri hivatal közli, hogy a lakosság ré-szére cipőtalpra és bőrré szoló jegyeket is-mét kiadnak. Az erre vonatkozó kérvények kedden és pénteken nyújthatók be és a kö-vetkező hét ugyanezen napjain közlik az el-intézet. A kérvények nyomtatványának ára 20 lej.

— Koszorumegváltás. A timișoara-temesvári Magyar Nőegylet Meggyessy Ist-ván gazdasági felügyelő elhalálása alkalmából a ciumburdi-csombordi gazdasági iskola javára koszorumegváltás címén 1000 lejt adományozott.

— Mozik műsora. Október 6, szerda: Arad: Aro: „Fedora” (Amedeo Nazzari, Luisa Ferida, Osvaldo Valenti), Corso: „A makrancos nőjgy” (Lilia Silvi, Amedeo Nazzari), Forum: „Mészö-kött egy leány” (Maria Denis, Ugo Cezari, Tony D’Algy), Urania: „Terror az ár-nyékban” (Antonio Centa). — Timișoara-Temesvári: Apollo: „Rád bízom a feleségem” (Heinz Rühmann, Lij Adina Werner Fütterer), Capitol: „Román” (Marianne Hoppe, Ferdinand Marian, Paul Dahle), Corso: „Vörös bi-lincsek” (Maria Cebotari George Timi-ca, Carlo Ninchi), Thalia: „Halhatatlan melódia” (Conchita Montenegro, Gina Cervi).

— Ügyeletes győgszertárak. Október 6, szerda: Arad: Stauble (Regina Maria-nt 8), Nieldermayer (szerb-palota), Timișoara-temesvári Belváros: Salvator (Regele Ferdi-nand-ut 3), Gyárvaros: dr. Sandovici (Da-cilor-utca 10), Erzsébetváros: Keller (Ca-rol-ut 27), Józsefváros: Diana (Brătianu-utca 29), Mehala: Chioreanu (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujkișoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi. — Október 7, csütörtök: Sibiu-Nagyszében: Jantea (távbeszélő 510).

JÓ EBRESZTŐORA
— Ma végre felleltett az ebresztő-óra.
— Jól működött a csengője?
— Nem, a feleségem hozzámozgta.
MŰVESZEK EGYMÁS KÖZÖTT
— Borzasztó lehet az amikor egy énekesnő rájön arra, hogy elvesztette a hangját!
— En borzasztóbbnak találom, ha nem jön rá!

ORVOSNAL
Orvos: Uram, mondhatom, hogy a legutolsó pillanatban jött hozzám...
Beteg: Miért, annyira nincs pénze az orvos urnak.

Pincér

A pincér

Írta: ILLY JANOS

I.

Ejfel után az öreg pincér fáradtan, szomorú szürke kis életébe beleroskadva ment haza. Otthon lábujjhegyen lépett be a szobába. Csöndes, hangtalan pihéges remegett az ágyon. A gyertyát odatartotta az alvó fölé. A szívében mámoros öröm dörömbölt: A leánya!... Hosszu, selymes haja végigbukott a vánkoson mint egy eláradt nagy aranyfolyó. Kis, pirosra hasadt szája melegen lihegett. A pincér elnézte sokáig. A szemébe feltolakodott egy nyugtalan könnyecske. Ez volt szolgálója bukott szomorú kis életének minden gyönyörűsége. Elnézni ezt a hosszú selymes haját, ezt a dacos is félholdat... a leány száját... Az övé, és nem veheti el tőle senki sem! Nem adja oda!

Egy reggelén halk suttogás bujt a pincér fülébe. Nagyon éber álmu ember volt. Kókadtt, nehéz fejét fölemelte az ágyról. Az álmot kitérülte a szeméből és körülnézett a szobában. A szívére hideg ijedelem taglózott le. Egy sápadt, sovány, kis rosszul öltözött fiatalember beszélt a lányával. Féloldala fordult az ágyban. A hangja remegve botlik ki az ajkán:

— Mivel szolgálhatok?

A kis fiatalember elereszti a leánya kezét. Odamegy az ágyhoz:

— Kedves Veréb ur... tudom, hogy csak ilyenkor találhatom itthon magat... hát eljöttem...

A pincérben felsikolt a néma kétségbeesés: A lányomat akarja! Erte jött... De nem adom!... Nem adom!... A tekintete rásimul a lányára. Ott áll pirulva, dacosan... A pincér megérzi, hogy már nem az övé... ez a kis sovány senki most eljött érte? Fel-lázad benne az egyetlen gyönyörűségét féltő kis szomorú apa: Nem adom! Nem adom!

— A leányáért jöttem, kedves Veréb ur! Adja hozzám feleségül!...

Olyan egyszerűen hullott ki ez a kis kérdés a fiatalemberből, hogy a pincér megdöbbsen tőle: Igy meri ez megkérni az én leányomat. A hangja rekedten csattant ki belőle:

— Nem adom! Ráér még!... Nem adom!

A szeme szikrázott. Magára rántotta a takarót és a fal felé fordult.

A kis kopott fiatalember vette a kalapját és kiszállt az ajtón. Odakünn a tavasz kacagott. A zsendülő élet most harsogta himnuszát a lehangosabban. A fiatalember az utcasarkon visszafordult. Sovány ökle görcsbe szorult:

— Megállj... rongyos pincér!...

II.

Aznap este szilaj nekilendüléssel tárult ki a kis külvárosi kávéház ajtaja. Szokatlan volt ez a hangos berobbanás. Így ritkán jöttek be ide emberek. A pincér felriadt a kálya mellől, ahol a melegnél bóbiskolt, mint egy lusta, sarokba rugott macska.

A kis kopott fiatalemberke volt a hangosan berontó vendég aki ma reggel megkérte a pincér lányát.

Leült egy rozoga kis márványasztalhoz. A kezével nagyot csapott az asztalra:

— Pincér egy feketét!...

A pincér elrohant a konyha felé:

— Igenis! Kérem!...

Hozta a feketét. A tálcá hirtelen megremegett a kezében. A kis sovány fiatalemberke gyúsan motoszkált az arcán a pillantásával.

A pincér letette a feketét. A torka száraz

volt és keserű. Alig hagyta el az asztalt, a vendég újra belerikkantott a levegőbe:

— Pincér, cigarettát!...

A „pincér” szót titkos, gúnyos gyönyörűséggel nyomta meg.

A pincér odahozta eléje a cigarettát. A fiatalember sokáig válogatott, míg kihalászta magának a megfelelőt. A pincér becsapta a tárcát, a foga között, hátul a kávéház sarkában sziszegve mordult ki a szó:

— Tacsó!...

Másnap újra ott volt a kávéházban a fiatalember. Most már kifogása volt a kiszolgálás ellen. Hívta a tulajdonost. Panaszkodott. A pincér megalázottan, mint egy éhes didergő, kikérgetett kutya remegett a kávéház sarkában. A tulajdonos odafordult feléje:

— Hallja Veréb! Ez az ur panaszkodik a kiszolgálásra! Kérem, vigyázzon! Szolgálja ki rendezen a vendégeimet!...

— De hiszen kérem!... — dadogta ijedten a pincér!... Én... —

— Semmi, „de hiszen kérem...” Szolgálja ki rendezen vendégeimet, mert kidobom!... Megértette!?

III.

Egy este nem bírta tovább a pincér. A gúnyos, éles hang újra elrikkantotta magát:

— Pincér, egy feketét!...

A pincér körülnézett a kávéházban. A gazda nem volt ott. Senki se volt a kávéházban, csak a kis kopott fiatalember. A pincér két kupica konyakot töltött be. Azt vitte oda fekete helyett a fiatalembernek. Letette a konyakot és leült az asztalhoz. A fiatalemberkiben egy pillanatra felolvadt a bosszúálló cinikus józanság. A pincér felémelte a konyakos poharat. Kocintott a fiatalemberrel. Megitták a konyakot. A pincér hangja remegve sirt:

— Mondja, mi is a maga foglalkozása?...

A fiatalember nagyképi, reményekkel fűtött szavakkal tárta a pincér elé a jövőjét.

— Fizetés? — kérdezte a pincér szárazon és ridegen, mint egy vizsgálóbíró.

Valami nagyon kis összeget mondott a fiatalember, mert a pincér keserűre torzult szájjal meredt maga elé. A szívé elcsavart valami mélységes nagy bánat. A második pohár konyak után újra odafordult a fiatalemberhez:

— Hát... szereti a lányomat?... Nagyon szereti?...

A fiatalember mohón borult rá erre a kérdésre:

— Nagyon szeretem!

A pincér felugrott az asztaltól:

— Hát jól van... odaadom!... Viheti!... De... —

A szemében felszikrázott a büszke fájdalom dac.

— De ide... ide... ebbe a kávéházba többé be ne tedd a lábadat fiam... mert le-töröm... Megérttetted?

Töltött még egy pohár konyakot. Megitták a fiatalember boldogan fordult ki az ajtón.

A kávéház üres volt egészen. A lámpák szomorúan pislogtak, mint hálóban haldokló szomorú lepkek. A pincér ráborult a márványasztalra... keserű sirása kiszakadt belőle és rágatta, szaggatta...

Mikor éjjelután hazament nem osont oda a leány ágyához. Gyertyát se gyújtott. Csak egy a sötétben vetkőzött le... és behullott az ágyba, mint egy halott.

NEMET INTÉZKEDÉSEK A DÁNIAI ZSIDÓK ELLEN. (Berlin). A dániai zsidók ellen hozott német biztosító intézkedéseket Berlinben egyenes következményeként tekintik annak a szerepnek, amelyet a zsidók a dánoknak Németország ellen igató akciójában vállaltak. Az intézkedések, amelyeknek fő oka a dánok saját érdeke volt, rendőri jellegűek s már régebben kívánatosak voltak. A német fővárosban nyugodtan fogadják a svéd sajtó visszahatását az intézkedésekkéi kapcsolatossan, már csak azért is, mert a legtöbb svéd újság rendszeresen bírál minden németek hozta intézkedést. (Rador).

ISMÉT TÖBBSZAZ GÖRÖG MUNKÁS INDULT NEMETORSZÁGBA. (Athén). Vasárnap görög munkások és munkások újabb százai indultak Németországba, akik önként jelentkeztek a németországi munkára. (DNB).

ELPUSZTULTAK A PARIZSI VÖRÖSKERESZT INSULINKÉSZLETEI (Párizs). A legutóbbi légi támadás alkalmával a párizsi Vöröskereszt egész insulinkészlete elpusztult. Ez derül ki a párizsi Vöröskereszt elnökének a lakossághoz intézett felhívásából, amelynek célja a szükséges insulín bevásárlásra a pénzt összehozni.

MEGSZÜNTETTEK A HUSFŐGYASZTAS KORLÁTOZÁSÁT SPANYOLORSZÁGBAN. (Madrid). A husfogyasztás megjavítása érdekében a spanyol kormány megszüntette a korlátozó rendelkezéseket (Rador).

MARKOFF BOLGÁR TABORNOK HALÁLA. (Szófia). Markoff Péter szolgálaton kívüli tabornok Boris volt bolgár király egykori főhadsegéde meghalt.

NOVEMBERBEN NYILNAK MEG AZ OLASZ ISKOLÁK. (Milánó). Az olasz közoktatásiügyi miniszter rendelete értelmében Olaszországban az iskolák és az egyetemek — amennyire azt a helyi katonai viszonyok megengedik — november 8-án nyitnak meg. A doktori vizsgánál az idén nem szükséges a doktor értekezéseket írásban való benyújtása, hanem eleveendő, ha a jelölt a tárgyat szóbelileg kifejezi.

„EVVIVA MUSSOLINI! EVVIVA ITALIA!” (Chiasso). Tegnap reggel az angol és amerikai megszállás alá került Brindisi és Taranto városok házain falragaszok jelentek meg „Evviva Mussolini! Evviva Italia!” felirással. Ez már harmadik eset, hogy hazafias olaszok ily falragaszokat helyeztek el a házaikon.

ELSZAPORODTAK A FIATALKORUAK ELKÖVETTE BÜNESETEK FRANCIAORSZÁGBAN. (Párizs). Franciaországban a fiatalok elkövetett bünesetek száma a hatóságok komoly aggodalmára ad okot. A közegészségügyi minisztérium kezdeményezésére, most minden helységben megfigyelő irodát állítanak fel az elhagyott gyermekek felügyelésére. Az ilyen elhagyott gyermekeket otthonokba gyűjtik és ott komoly foglalkozásra nevelik őket, hogy a társadalom hasznos tagjai legyenek. (DNB).

NEM KAPNAK TANULMÁNYI HALASZTÁST A JAPÁN DIÁKOK. (Tokió). A német távirati iroda jelenti: A totális háború érdekében hozandó intézkedések között szerepel az is, amely a katonakötejes japán diákok tanulmányi hajásztását október 8-tól kezdve hatályon kívül helyezi. Ugyanekkor a tartalékos tisztek mozgósíthatósági korhatárát 40 évről 45 évre változtatták. (Rador).

— Uj főszolgabírák a Bánságban. Grivet ibai eddigi moldovanouai-ujmoldovai főszolgabíró Periam-Perjámosra. Liuba Alemdrat pedig Moldovanoua-Ujmoldovára szolgabírónak nevezték ki.

— Középsikolai tanárok értekezlete Aram. A romániai középsikolák földrajz-szabó tanárai október 24-én és 25-én Aradon közös értekezletet tartanak, utána kirándulásra mennek a közeli hegyekbe.

— A Bánsági bolgárok átköltözködtetnek Bulgáriába. (Bucuresti). A ráiovai szerződés kiegészítéseképpen létrejött pótegyezmény értelmében Románia és Bulgária megállapodott arra vonatkozólag, hogy a Bánságban élő olgárok, számszerint körülbelül 6000 család, megkapják a lehetőséget, hogy önként átköltözködhessenek Bulgáriába. Ippen így lehetővé teszik a Bulgárián élő románoknak is a hazatérést.

— A selyemgubó ára. (Bucuresti). Az országos ár-kormánybizottság most negyven százalékkal az ideai selyemgubó árát 2267 lejben állapította meg ilgrammonkint.

— Olasz nyelvtanfolyamok. A romániai lasz kulturintézet timisoarai-temesvári iókja közli, hogy az ez évi olasz nyelvi anfolym megkezdődött. A tanítási rend a következő: kezdők A) csoportja: hétfő és zerdá este 19—20, kezdők B) csoportja: edd és péntek este 19—20, haladók: kedd s csütörtök este 19—19, felsőbb tanfo- yam: pénteken este 17—18, kulturális sztyál: kedd és csütörtök este 17—18, kez- dők iskolai tanulóknak: hétfő és szerda este 7—18, haladó iskolai tanulóknak: hétfő és zerdá este 18—19 óra között. Tanárok: ilvie Guarnieri, Franca Guarnieri és Gio- anni Facco. Utólagos beiratkozások még któber 10-ig eszközölhetők. Felvilágosítá- ok az intézet helyiségében: I., Libertatii-tér 2, távbeszélő 12-77.

— Visszaélés a timisoarai-temesvári pénzügyigazgató nevével. A pénzügy- igazgatóság feljelentést tett az ügyész- ségen Ciocarlie Titus, a társadalombiz- tosító intézetnek évekként ezeltől elbo- csátott ellenőre ellen, mert visszaélve azzal, hogy neve azonos Ciocarlie Si- mon timisoarai-temesvári pénzügyigaz- gatóéval, s kihasználva az adózók hi- székenységét, pénzügyigazgatóként lép fel. Ebben a „minőségben” kisebb-nagyobb összegeket csal ki azzal, hogy adókiutési ügyeket elintézi.

— Gyermek halális szerencsétlensége. (Saj. tud.) Ruja-Ruzs községben Gaban Ni- colae 8 esztendősi fiúcska átment a szom- szédában lakó Ban Andrei gazdálkodó udva- rára, ahol éppen az egyik melléképület le- bontásával voltak elfoglalva. A fiúcska a munkások közelébe ment, de szerencsétlen- ségére az egyik fal éppen akkor bedőlt és a gyermeket maga alá temette. Mire a törme- kek alól kiszedték, már halott volt.

Rádió

OKTÓBER 7, CSÜTÖRTÖK

BUCURESTI. 6.55—8 Ebresztő, hí- rek, reggeli hangverseny. 12.45 Hírek. 13.00 Den hangverseny. 13.40 Európai fűm. 13.50 Hírek német nyelven. 14. Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebe- süjtek szórakoztató órája. 15.30 Kato- nak üzenek. 16 Hírek orosz nyelven. 18 Operatárszletek. 18.30 Massenent operái- ból zene és ének. 19 Kamarazene. 19.30 Hírek német nyelven. 19.40 Közlemé- nyek. 19.45 Hírek. 19.50 Színházi króni- ka. 20.05 Rádióhangverseny énekszám- mokkal. 20.40 Rádiógyetem. 21 Szim- fonikus hangverseny. 22 Hírek, sport- események. 22.15 Közlemények. 22.20 Szórakoztató zene.

BUDAPEST I: (Romániai idő szerint). 7.25 Ebresztő, torna, zene, hírek, zene. 8 Hírek németül, románul, szlovákul, ru- szinul, szerbül. 9.30 Rádióiskola. 11 Hi- rek. 11.15 Zenekar. 12.15 Szórakoztató zene. 12.40 Felolvasás. 13.10 Zenekar. 13.45 Hírek. 15 Tánccgyűjtés. 15.30 Hi- rek. 18 Két zongorás játék. 18.20 Ba- romfitenyésztés. 18.45 Hanglemek. 19 Hosszu ének. 19.30 Munkásalegyület. 19.45 Hírek. 20 Előadás. 20.10 Hangver- seny. 21.05 Zenei anekdoták. 22.10 Ószi versek. 22.15 Keringők. 22.40 Hírek. 22.45 Operatárszletek. 24.45 Hírek.

CORSO-MOZI, Arad TELEFON 23-14
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Ma. **Lilla Syvi, Anedeo Nazzari** mindent felülmúló alakítása.

A makrancos hölgy

döntő s keserű sorozatunk második nagy alkotása.

Apróhirdetések

ELSŐRANGU cimbalom és különféle bukorok eladó. Megtekinthetők 3-5-ig. Arad, Traian Vălean-utca 7. (2762)

JÓ állapotban lévő tavaszi férfi-felöltő sürgösen eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2764)

PENZTÁROS kisasszonyt alkalmaz Angel Gyógyszertára, Arad, Catedralei-tér. (2760)

FIATAL takarító leányt alkalmaz Angel Gyógyszertára, Arad, Catedralei-tér. (2761)

CSERÉLNÉK korszerű garszon lakást 1-2 szobás, fűrdőszobás lakással, Cimeket Reclamához, Arad, Eminescu-u., 4. (317)

ASSZONYOK. Lányok: Szabni és varrni tanulhatnak gyorsan és pontosan, legújabb módszer szerint az „Eugenia”-szalokban, Arad, Vasile Goldis-utca, 8. szám, első em. (316)

EBEDLŐ, füstölt tölgyfából készült, elutazás miatt sürgösen eladó. Arad, General Berthelot-utca 6, az udvari épületben. (7885)

KIFUTÓT vagy napszámot alkalmaz Markovits festődjé, Arad, Duca-utca 7. (2763)

BÉLYEGGYŰJTŐK! Dr. Erdődi bélyegkatalogus és Schaubek-album van eladó. Érdeklődők adják le címüket Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2770)

ANGOLSZÖVETBŐL női öszikabát, télikabát, szőrmegallérral, ruhák és cipők, szivességből olcsón eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2777)

MEGNYITOTTAM női díjat szalonomat Aradon Goldis-utca 8. szám, I. emelet. Legfinomabb kivitelben készítek kabátokat, kosztümöket, ruhákat stb. Eugenia-szalón. (2772)

Tim soarai Temesvári **CORSO-mozi**

Előadások 3, 5, 7, 9-kor. Távbeszélő 33-95.

Vörös bilincsek

(Odessa lángol, Bar) MARIA CELOTARI a nagy énekesnő TIM IA, CARLU NINCHI a léseztépekben.

ZONGORA, Dórr-féle, bérbeadó. Megtekinthető. Arad, Catedralei-tér 3. Brassai. Délelőtt. (2732)

NŐI divat-szalonomat megnyitottam, Arad, Vasile Goldis-utca 8. szám, I. em. Legfinomabb kivitelben készítek kabátokat, kosztümöket, ruhákat stb. Eugenia-szalón. (2733)

MARASESTI-utcahoz közel üres szobát keresek. Cimeket Reclamához, Arad, Eminescu-u. 4. (2734)

MŰVELT, középkori urinó, jártas a háztartás minden ágában, gazdaszónynak menne magános uriemberhez, esetleg vidékre is. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2735)

EZÜSTRÓKA-gallér eladó. Arad, Goldis-utca 12. (2736)

KORSZERŰ, férfi aranykarórát vennék. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2742)

ELADÓ nagy fali ingóra, jóhangu meszterhegedű, rézmozsár. Arad, Saguna-ut 226. (2738)

FIATAL építész-gyakornokot négy közpiskolai képzettségűt alkalmazok. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2739)

ANGOI szövettől készült női öszikabát, télikabát, szőrmegallérral, ruhák és cipők szivességből olcsón eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. szám. (2740)

ÁGY, asztal és próbabába eladó. Arad, Gelu-utca 49. Mossóty-telep. (2737)

RENDES, megbízható fiut gyakornoknak vagy tanulónak alkalmazok, jó fizetéssel. J. Karel, vízvezetéki vállalat, Arad, Alexandri-utca 1. (2741)

IDŐSEBB tanult kereskedő, fűszeres, keres bizalmi, raktárnoki, üzletvezetői vagy utazói állást. Utazok saját költségemen is, vállalkok képviselőket, rövid és tünnbergi cikkeket is. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2743)

AKKORDEONT hosszabb időre bérbé keresek. GyermekkoCSI, hármás ruhaszékény. 43-as bakancs eladó. Arad, Grivitei-utca 150. (2744)

ELVESZETT pénztárca, Vermesser Stefan névre szóló személyazonossággal. Megtaláló 1000 lej jutalomban részesül. Arad, Statescu-utca 6, a cukorárvár mellett. (2745)

NEUMANN-gyártmányu süllyeszhető varrógép, majdnem új állapotú, eladó. Timișoara, III., Carpati-utca 7. szám. (5338)

SZIVATTYU-kut, jó állapotban levő, eladó. Timișoara II., Filipescu-körút 7. szám. (7703)

GYERMEKKOCSI, korszerű, világos, jóállapotú, olcsón eladó. Timișoara III., Badescu-utca 10. szám, 3. ajtó. (7889)

KIFUTÓT, fiatal fiut vagy lányt felfogadunk, Timișoara I., Eugen de Savoya-utca 8., a dohánytözsében. (7888)

ELADÓ nagy bérház a Belvárosban 18 millióért. 220 holdas birtok, holdanként 70.000, 20 holdas 400.000-ért, „Casagent”, Timișoara II., Mareșal Joffre-utca 7. szám, távbeszélő 43-59. (7908)

HIS-MAISTERS Voice gramofon, kifogástalan állapotú, eladó. Timișoara III., Putna-utca 12. szám. (5337)

URANIA-filmszínház Arad Távbeszélő 12-32.

Ma bemutató. **Antonio Centa, Paula Barbara** lelegettető, izgalmas kalandor-dráma.

Terep az árnyékban

KENDELEITNEK megfelelő bejárónői keresek jó fizetéssel. Arad, Romanilor-ut 43. szám, 1. ajtó. Jelentkezés 12-től 14 óráig. (2746)

URINONEL keres butorozott szobát konyha-használati szerény igényű urinó. Cimeket Reclamához, Arad, Eminescu-u. 4. (2747)

VILLASZERŰ, új sarckház, 2 szoba, konyha, eladó. Arad, Cebes-utca 11/a. (2748)

ERDŐORT keres uradalom, középkori, megbízható egyént, aki az erdő megőrzéséért felelősséget vállal. Ajánlatokat irásban Banca Cenadana, Ineu címre kérünk. (2749)

JÓ családból való fiut szabóinasnak felfogadok. Hangos szabó, Arad, Nicu Filipescu-utca 14. szám. (2750)

60 DARAB 170 kiló fiatal sertés eladó. Weissenburger gazdasága, Zimandul-nou. (2751)

GYERMEK-KERÉKPÁRT vennék. Cimeket Reclamához, Arad, Eminescu-u. 4. (2752)

UJ, korszerű oldalajtós, teljes konyhaberendezés eladó. Arad, Puței-utca 8. szám. (2753)

OKLEVELES gyógyszerész mrinkatársat keres. Lager gyógyszerháza, Arad. (2754)

2 DARAB 13 Hl. és 1 drb. 7 Hl. új hordó, valamint 3 drb. 6 Hl. használt hordó eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2755)

ÁPOLÓNÓT keresek könnyű beteg mellé, vidéki nagyobb városba. Érdeklődni Popa Ioan Rusu-utca 10. szám alatt. (2756)

EGY személy mellé rendes mindenest alkalmazok azonnal. Arad, Elisabeta-körút 10. szám. Hatiegan. (2757)

JÓL főzni tudó gazdasszony állást keres magános urnál. Vidékre is mennék azonnal. Arad, Dr. Ratiu-utca 88. (2758)

ELADÓ szőlőprés motorhajtással. Cim: Popa Ioan Maderad. (2759)

ELADÓ „Kölber”-gyártmányu. alig használt, uri bőrfedelű, fekete hintó, Arad, Marășesti-utca 5. (4354)

VESZEK legalább 4 szobából, mellékhelyiségekből, fűrdőszobából álló, villanyvilágításos házat a hegyekben, vagy dombos vidéken, gyümölcsösrel, vagy szőlővel, vasutállomáshoz közel. Lehetőleg Erdélyben. kisebb, csöndes fűrdőn, vagy üdülőhelyen. Komoly ajánlatokat M. P. Chitescu, Rahovei-utca 62., Eucurești, címre kérek. (7891)

GYÖNYÖRŰ HALÓSZOBA. Lengyel-butor, eladó. Megtekinthető 9-11-ig, délután 2-4-ig. Távbeszélő 41-40. Timișoara I., Paulescu-utca 2., I. em 5. ajtó. Margina-ház. (7911)

300.000 LEJ kölcsön kapható biztos fedezetre (haszonrészesség), „Casagent”, Timișoara II., Mareșal Joffre-utca 7., távbeszélő 43-59. (7909)

SÜRGÖSEN keresünk megvételre 100-300 holdas birtokot, lehetőleg Timișoara-hoz közel, 30 km.-es körzetben. „Casagent”, Timișoara II., Mareșal Joffre-utca 7. szám. távbeszélő 43-59. (7907)

GYERMEKKOCSI, keveset használt, redőnyös, nagyon jó gumikkal, olcsón eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36. szám, II., 25. (4355)

BUTOROK stílusosak, faragottak és egyszerűbbek egymintháló, ebédő-, kombinált szoba-, konyhaberendezések, szavatólással Márhénál, Timișoara II., 3 August-utca 25., távbeszélő 47-78. (7914)

KIFUTÓFIUT könnyű munkára, ugyanott varrólányokat angol és francia munkára felfogadok, Hajdu-szalón, Timișoara IV., Carol-körút 14. (A Potichen cukrászda házában). (7900)

KIADÓ több 1-, 2-, 4-szobás lakás. Háztalajdonosoknak ingyen közvetítünk. „Casagent”, Timișoara II., Mareșal Joffre-utca 7., távbeszélő 43-59. (7910)

FERFIÖLTÖNY középtermetre való, valamint 43-as bakancs, sötétkék fiukabát 8 évesnek való, olcsón eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36., II. 25. (4356)

ZONGORA. Erste prod. Genossenschaft, angol szerkezetű, fekete valamint egy önméret ebédő és használt konyhaberendezés eladó. Szivességből: Márhé, Timișoara II., 3 August-utca 25. szám, távbeszélő 47-78. (7913)

URSU VASILE piros igazolványa, katonai iratai és állampolgársági bizonyítványja elveszett. Kéri a megtalálót, juttassa el Timișoara III., Tudor Vladimirescu-sor 6. sz. alá, a lakására. (7884)

VELENCEI csillár, keleti és belföldi perzsaszőnyeg, negyedes hegedű, gyermekszék, sürgösen eladó. Timișoara III., Radulescu-utca 10. szám. 1. (7895)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE

A vonalozott élelmiszergyűjtek és a kivételezettek számának megállapítása céljából a fennálló intézkedések alapján felhívjuk az összes zsidó családfeleket, hogy törvényes követelmények terhe alatt élelmiszergyűjtek láttamozása és belaisztromozása céljából alulírott Megyei Hivatal statisztikai osztályánál Timișoara IV., Fröbl-utca 55. (templomudvar) f. évi október hó 6-8-ig, 10-13 óra között jelentkezzenek.

A ROMANIAI ZSIDÓKÖZPONT Timis-Torontal megyei hivatala

FŐZNI tudó mindenest azonnal felfogadok. Jelentkezés délelőtt 10-ig és este, Timișoara I., Take Ionescu-ut 23.

FELFOGADOK gyermekkisasszonyt, aki jó beszél németül, két kislánnyal mellé. Timișoara III., Porumbescu-utca 18. 8. (8912)

GYERMEKKOCSI, mély, korszerű, krém-színű, kifogástalan állapotú, eladó. Timișoara II., Matașariilor-utca 36. (7901)

DELELŐTTI órákra vállalkok irodai vagy hasonló takarítást, esetleg bejáró szakácsnőnek mennék déli két óráig, keresztény családoz. Timișoara I., Mocioni-utca 2., a ház mesternél. (7898)

ELADÓ briliánsgyűrű, szőlőprés, kocsis-ülés, borfa, bőr lábszárvédő, valamint derékszíj Timișoara II., Balas-utca 2. (7897)

VÁLLALOK kötést kézen és gépen. Trio Record gépész és kézi kötőőket alkalmazok, Paula, Timișoara III., Odobescu-utca 63. szám. (7896)

ELADÓ női pézsmahát-bunda új, alkalmas férfi bundabélésnek is, és egy barna női kabát, perzsa gallérral és perzsa zsebekkel, megtekinthető szivességből Farkas szűcsnél, Timișoara III., Carol-körút 9. (7894)

PERZSA- nutria-, pézsmahát-, csikóbundák, bundabélések, nercok, perzsagallér, kékróka stb. sürgösen eladó. Keresek régi művi sarok-ívegszékényt (vitrint), Gáborné. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5. szám, I. (7893)

FORUM Távbeszélő 20-10. Előadások 3, 5, 7 és 9 kor.

Ma. Eseményekben gazdag, pazar, zeus vigjáték

Megszökött egy lány
MARIA DEMS, UGO CESARI, TONY D'ALGY

BEJÁRÓNÓT felfogadok hetenként két napra. Vignati-lakás, Timișoara I., București-utca, 6. (A Take Ionescu-utca mellék-utcaja). (7899)

HEVERŐ (recamier) eladó. Timișoara-Temesvár III, Odobescu-u. 7. Megtekinthető d. u. 1-4-ig. (5339)

IDEGEN nyelveket: román, német, angol, franciát, olaszt, tanít Meixner, Timișoara I., Eugen de Savoya-utca 16., I. (7905)

BIZONYÍTVANYOKKAL rendelkező, jól főző mindenest keresünk. Timișoara III., Mihai Viteazul-körút 6., földszint 1. (7912)

Társulna bármily üzletbe, szalomba, tőkével rendelkező, román származású nő. Ajánlatokat „Komoly” jellegre a timișoari kiadóba kér. (8005)

MŰTÖMEST (stoppolást), műszövést, nyakkendőfordítást, legszebben, legmegbízhatóbban készítünk. Arad, Avram Iancu-tér, 2., első emelet. (307)

OLCSÓ fényezett kombinált szobák, háló, ebédők, uriszobák, szőnyegek, régi művi és korszerű csillárok, bőrbutorzat, íróasztalok, porszivők, villanypárnák, 12-személyes kristály-készlet, finom bőröndök, képek, villanygramofon, lemezek, 6-személyes ezüst evészőköz, sürgösen eladó. Gáborné, Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5. (7892)

KÉT személyhez, főzni tudó mindenest azonnal felfogadok. Timișoara III., Corbului-utca 6. szám. (7921)

FÉKETE, 37-es számú Flit-cipő, alig viselt, eladó. Timișoara I., Eugen de Savoya-utca 12. szám, I. em. 6. (7001)

MEGBIZHATÓ, rendes, főzni tudó mindenest azonnal, vagy október 15-re felfogadok. Timișoara II., Traian-tér 8., I. em. 2. (7002)